

колективу), Л. Рикова, С. Горбатюк, О. Козловський, Ю. Жук, О. Кльоц, О. Бутко; за заг. ред. Н. Алюшиної]. – К.: Національне агентство України з питань державної служби, 2021. – 240 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-177-0-17>

СТРАТЕГІЯ ЛЮДСЬКОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ ТА ТЕНДЕНЦІЙ МІЖНАРОДНОГО РИНКУ ПРАЦІ

Пруднус Л. В.

*доктор наук з державного управління,
завідувач кафедри управління людськими ресурсами
Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України
м. Київ, Україна*

У сучасних умовах питання людського розвитку є надзвичайно актуальним, оскільки прогрес людського розвитку демонструє нарощування можливостей людини через підвищення її потенціалу для реалізації в усіх сферах життєдіяльності [4].

Досліджуючи людський потенціал як суспільну категорію, що визначає дедалі зростаючу спроможність людини до виконання соціально-економічних функцій, якісне зростання людини у сфері виробництва та в багатьох спектрах суспільних відносин, Гайдук І.С. наголошує, що людський потенціал реалізується в процесі інтелектуальної наповненості праці та творчої діяльності, і визначає розвиток людини не лише як спосіб підвищення продуктивності праці, а як кінцеву мету суспільних та виробничих відносин [1, с. 114].

Беззаперечним є той факт, що глобальні тенденції це потужна сила, яка змінює суспільство, а з ним і робоче середовище. Зміни в розстановці сил в економіці тягнуть за собою перерозподіл влади, матеріальних багатств, конкурентних переваг і можливостей у всьому світі; проривні інновації, зухвалі ідеї, нові бізнес-моделі і дефіцит ресурсів впливають на всі сфери життя [3].

Варто зазначити, що в умовах глобалізаційних викликів та тенденцій міжнародного ринку праці розвиток людського потенціалу стикається із відповідними змінами і ризиками, про які наголошують науковці, що вони будуть властиві HR – управлінню найближчим

часом, а саме: 1) внутрішня система HR буде зменшуватися, а аутсорсинг – збільшуватися; 2) стратегічне мислення стане основною внутрішньою компетенцією HR; 3) маятник буде спрямований на фахівця (зникне генеральне управління); 4) HR все більше використовуватиме аналітику та великі дані, щоб збільшити свою цінність для компанії; 5) дистанційне управління віддаленою робочою силою стане новою нормою; 6) HR буде більше схожий на маркетинг і передбачатиме купівлю «талентів у бренд – компанії»; 7) гнучкість; 8) співробітники майбутнього, до яких відносять штучний інтелект, який у багатьох випадках здатний замінити людей в повторюваних завданнях; 9) зміщення фокусу управління з автоматизації на продуктивність [2].

У зв'язку з цим, також виникає необхідність пошуку та систематизації ефективних методів професійного розвитку персоналу в системі HR менеджменту в умовах цифровізації суспільства, тобто, акцентується увага на управлінні талантами, яке буде будуватися на нових досягненнях науки про управління людськими ресурсами та управлінні розумом, створенні культури (community) та управління поведінкою [2].

Враховуючи, що людський розвиток потребує пріоритетної уваги з боку держави, Урядом прийнято рішення про схвалення проекту Указу Президента України про Стратегію людського розвитку, який було розроблено на виконання Указу Президента України від 14 вересня 2020 р. № 392 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України» [5].

На сьогодні, Указом Президента України від 2 червня 2021 року № 225/2021 введено в дію Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року «Про Стратегію людського розвитку» [4].

Стратегія людського розвитку – це комплексний документ, у якому визначено цілі та основні завдання, що стоять перед державою, у сфері людського розвитку як напряму забезпечення національної безпеки України, а також індикатори досягнення цілей, що забезпечує можливість проведення моніторингу, ефективного планування, належного оцінювання соціальних інвестицій у людський потенціал [4].

Стратегія, реалізація якої передбачена до 2025 року, враховує такі блоки питань як: медико-демографічна ситуація; охорона здоров'я; освіта і наука; культура; фізична культура і спорт; рівень життя, зайнятість та соціальна підтримка населення; забезпечення рівності чоловіків і жінок [4].

До основних тенденцій та проблем людського розвитку в Україні Стратегією [4]:

– віднесено збройну агресію Російської Федерації проти України і тимчасову окупацію частини її території, демографічну кризу, епідемічну ситуацію, пов'язану з поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, проблеми у сфері медицини, освіти, науки, культури, фізичної культури і спорту, соціальної підтримки громадян, національно-патріотичного виховання.

– Звернуто увагу, що поточна демографічна ситуація в Україні характеризується відносно низькою народжуваністю та високою смертністю, погіршенням медико-демографічних характеристик населення через зростання захворюваності, поширення хронічних, інфекційних хвороб, збереження високого рівня професійної захворюваності, виробничого та побутового травматизму.

– Зазначено про серйозні соціально-економічні виклики, спричинені поширенням коронавірусної хвороби COVID-19, які з метою недопущення поширення захворювання змусили роботодавців повністю або частково зупинити виробництво, скоротити штат працівників, перевести їх на неповний робочий день (тиждень) або надати працівникам відпустки без збереження заробітної плати, що призвело до скорочення у 2020 році попиту на робочу силу, зменшення кількості робочої сили та зайнятого населення.

Для вирішення зазначених проблем людського розвитку в Україні Стратегією визначено стратегічні цілі, операційні цілі та основні завдання щодо їх реалізації до кожного з блоків: медико-демографічна ситуація; охорона здоров'я; освіта і наука; культура; фізична культура і спорт; рівень життя, зайнятість та соціальна підтримка населення; забезпечення рівності чоловіків і жінок [4].

Результативністю Стратегії [4] передбачено покращення таких основних показників людського розвитку, як тривалість життя, доступ до високоякісних фізкультурно-спортивних послуг, доступ до якісної освіти протягом життя, гідний рівень життя, оптимізація зв'язку між економічним зростанням і людським розвитком, зокрема шляхом збільшення інвестицій у якісне оновлення інфраструктури ключових сфер людського розвитку, розбудови соціальної сфери та справедливого розподілу економічних ресурсів.

Таким чином, в умовах глобалізаційних викликів та тенденцій міжнародного ринку праці прийняття та реалізація такого важливого документу як Стратегія людського розвитку сприятиме створенню в Україні умов для всебічного розвитку людини протягом життя, розширенню можливостей реалізації потенціалу і свободи особистості,

її громадянської активності заради формування згуртованої спільноти громадян, здатних до активної творчої співучасті у гармонійному, збалансованому та сталому розвитку держави.

Література:

1. Гайдук І.С. Теоретико-методологічні аспекти поняття «людський потенціал» / І.С. Гайдук // Економічний вісник університету. 2016. Вип. 30(1). С. 113-120. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2016_30%281%29__18

2. Іляш О. І., Блохін П. В. Майбутнє hr менеджменту: тенденції, ризики, мотивація. Ефективна економіка. 2018. № 10. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6575>

3. Майбутнє ринку праці. Протиборство тенденцій, які будуть формувати робоче середовище в 2030 році. URL: <https://www.pwc.com/ua/uk/survey/2018/workforce-of-the-future-ukr.pdf>

4. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року «Про Стратегію людського розвитку» : Указ Президента України від 2 червня 2021 року № 225/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2252021-39073>

5. Уряд схвалив проєкт Указу Президента України про Стратегію людського розвитку. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uryad-shvaliv-proekt-ukazu-prezidenta-ukrayini-pro-strategiyu-lyudskogo-rozvitku>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-177-0-18>

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК СПОСІБ ПОСИЛЕННЯ ПУБЛІЧНОСТІ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Стукан Т. М.

*асистент кафедри публічного управління і права
Херсонського державного аграрно-економічного університету
м. Херсон, Україна*

Застосування процесів цифровізації в органах центральної та виконавчої влади на сьогодні є трендом, адже це є драйвером сталого розвитку соціально-економічних відносин у суспільстві. Пріоритетним для влади є зробити спілкування громадян і бізнесу з державою зручним, прозорим та людським, а можливо це зробити через створення